

796

ՀԱՅ ՍԿՈՒՆԻՔ

ՄԱԼՏՈՎՐԵՐ
Բ.Ա.Ը.Ս.
ԷՊՈՒԼ 1918 թ.

ORGANE
DES SCOUTS ARMÉNIENS
FONDÉ EN 1918

"ՀԱՅ ՍԿՈՒՆԻՔ"

Գ. ՏԱՐԻ ՄԱՅԻՍԻ 1930

№ 7

MAI 1930 (3e année)

ՀԱՅ ՍԿՈՒՆԻՔ

ՀԱՅ ՍԿՈՒԵՏ

ՊԱՏԿԵՐԱՁԱՐԴ ԱՄՍԱԲԵՐԹ

ՏՐԵՆԻԱՆ ԲԱԺՇՆԱՅՐԴԻՑԳՐԱԴԹՏԻԿՆ

Ֆրանսա, Առորիա, Յունաստան, Պուլկարիա, Ռումանիա . 35 ֆրանք
Միւս երկիրներ 2 տոլար

ՀԱՏԸ Յ ՖՐԱՆՔ

(ՎԵՑԱՄԱՆԱՑ ԶԱԽԱՐԻԱՔ)

Պարզ նամակ, յօդուած, նկար, թերթ, գիրք, եւլն. դրկել ափդ հետեւեալ հասցէով

Revue HAI-SCOUT, U. G. Arménienne

1, Rue Saulnier, Paris (9°)

Դրամ, ապահովագրեալ նամակ, չէք, մանտափոստ դրկել գանձապետին հետեւեալ հասցէով՝

Mr H. Zahrédjian, 53 Faub. Montmartre, Paris (9°)

Հ. Մ. Լ. Մ. ի ՓԱՐԻԶԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՀԱՍՑԷՆ Է

U. G. Arménienne de Culture Physique et de Scoutisme

1, Rue Saulnier, Paris (9°), 5րդ յարկ. մէթրօ Cadet.

ԿԱՐԵՒՈՐ

ԿԸ ԽՆԴՐՈՒԻ Հ. Մ. Լ. Մ. ի բոլոր շրջաններէն և Մասնաճիւղներէն.

1. Իրենց որոշ հասցէն դրկել մեզ անյապաղ:

2. Իրենց գործունէութեան մասին օրը օրին թղթակցութիւններ և տեղեկութիւններ դրկել կարճ ու ամփոփ և ընթեռնելի զիրով, մասնաւրապէս օտար և յատուկ անունները որոշ դրել:

3. Սկառուտականը և մարզականը զատ թուղթերու վրաւ դրել, առանց իրարխառնելու: Նկարներուն տակ յատակ դրել բացատրութիւնները:

4. Տեղեկացնել քանի օրինակ թերթ կ'ուզուի և սպառումի համար պատասխանատու անձ մը ցուցնել, եւ աւելցած թիւերը դրկել մեզի:

ԶԵԿՈՅՑ

Հ. Մ. Լ. Մ. ի Ամերիկայի եւ Ֆրանսայի շրջաններէն կը խնդրուի կանոնաւոր կերպով տեղեակ պահել թերթիս վարչութիւնը, իրենց գործունէութեան մասին, դրկելով գրութիւններ եւ նկար:

ՀԱՅ ՍԿՈՒՆԻՑ

ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐՔ
Օ.Ս.Ը.Ը.
ԳԻՒՄԵԱԼ 1918 ԻՆ

ORGANE
DES SCOUTS ARMENIENS
FONDE EN 1918

"ՀԱՅ ՏԿԱՌ"

Գ. ՏԱՐԻ

ԹԻՒ 7

ՄԱՅԻՍ 1930

ԵՒ ՀԻՄԱ ԱՄՐԱՑՆԵՆՔ ԱՏԱՂՁԸ

Անցան աշունն ու ձմեռը:

Մենք այդ եղանակները անցուցինք դասախոսութիւններով և կազմակերպական աշխատանքով: Հրապարակ եկանք բեմերու վրայ և հանդիսութիւններու մէջ՝ մեր բարոյական տուրքը տալու հայ ժողովուրդին: Յարաբերութեան մըտանք ամբողջ աշխարհի մեր եղբայրներուն հետ և աշխատեցանք բարոյական կամուրջ նետելու՝ աշխարհագրական անջրագետները գոցելու համար....:

Թերեւս ուրիշներ, այսչափով մը ոգեւորուին և քնանան իրենց աթոռներուն վրայ: Սակայն հեռո՛ւ մեզմէ այդ վտիտ բաւարարութիւնը, մենք պարտաւոր ենք ձեռք բերել շատ աւելին, կարեւորագոյնը և ստիպողականը՝ նոր սերունդի ֆիզիքական գոյութեան ապահովութիւնը:

Հ. Մ. Բ. Մ. ը, իր ուժին կարեւոր մէկ մասը պէտք է յատկացնէ հայ պատանին առողջութիւնը դարձնելու գործին:

Բարոյական և մասնագիտական պաշարը արդիւնաւոր դարձնելու համար, պէտք է պատրաստել տոկուն և բնականոն մարմին մը, պաշտպանուած և զրահուած դիմադրական ուժով և տեւելու յարմարութիւնով:

Հիւանդութիւնները քառասուն աչքով դարանակալ կեցած են մեր շուրջը, թոքախտը և վեներական ախտերը, գերյոզնութեան և անբաւական մնունդի վտանգները կը խլեն մեզմէ պատանիներ ու երիտասարդներ՝ կոտորակելով մեր թիւը: Ամէն օր ունինք դագաղներ՝ զարուն կեանքով մը լեցուած և ապագայ յոյսի մը վրայ գոցուած: Հ. Մ. Բ. Մ. ը ալ աւելի պէտք է լարէ իր ամբողջ ուժը՝ կընկելու համար աղէտը:

Ահա ամառը, բնութեան շնորհներու շուալութեան եղանակը, ուրկէ պէտք է ապահորէն օգտուինք՝ կազմակերպելով բացումնայ արշաւներ և բանակումներ:

32/- 2000

3182-42

ԱՐԵՒԲԻ, ՕԴՆ ՈՒ ԶՈՒԲԻԸ, բնութեան այս սրբազան երրորդութեան խորանին առջեւ մոլեռանդօրէն երկրպագենք, բարձրագոյն հաւատքով մը:

Պէտք է մեր ամբողջ ճիգը լարենք՝ հո՞ն առաջնորդելու համար հայ պատանիներն ու երիտասարդները:

Պէտք է գործի լծուինք, խոնաւ եւ անարեւ խորշերէն՝ հակառողջապահիկ վայրերէն դուրս քաշելու համար հայութեան ապագայ յոյսերը, ընտանիքներու նեցուկները: Հրաւիրե՛լ բոլորը գալու բնութեան հրաշագործ մեհեանը՝ մասնակցելու համար կենսաբաշխումի արարողութեան: Քարոզել բոլորին առողջութեան աւետարանը՝ յանուն ԱՐԵՒԲԻ, ՕԴԻ եւ ԶՈՒԲԻ:

Թող մկրտուին առատ ջուրով, լայն թող բացուին բերաններն ու ոռւնգերը, լիառատ շնչելու թոքերէններս՝ մաքուր եւ կենսաշէն օդը, մատակարարելու համար բոսրագոյն արիւնը՝ հայ պատանին երակներուն մէջ:

Վեհափառ արեւը՝ թ՛ող օծէ անոնց մարմինը եւ իր ոսկեղէն նետերը թող թափանցեն անոնց մարմիններուն խորքը՝ այրելու և մաքրելու համար զայն՝ աւերիչ հիւանդութեանց մանրէններէն...

Հայը պէտք ունի ամուր եւ բերդի պէս լայն իրաններու, կրանիթէ կազմով մարմիններու՝ դիմաղրելու համար ֆիզիքական եւ բարոյական յարձակումներու եւ յաջողելու կեանքի անգութ պայքարին մէջ:

Օ՞ն, դէպի՛ բնութեան հրաշափառ տաճարը, դէպի՛ առողջ կեանքի մկրտութեան աւագանը:

ՀԱՅ ՍԿԱՌԻՑ

ՍԿԱՌԻՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱՌՕՍ ԱԿՆԱՐԿ

Բ.

ԵՐԴՈՒՄԸ. — Պատանին ժամանակ ձը սկառտական շարքերուն մէջ մնալէն յետոյ, երդումի պաշտօնական արարողութիւնը կը կատարէ, որ է «Պատույս վրայ կ'երդնում՝ ըլլալ հաւատարիմ Աստծոյս, ծառայել հայրենիքիս, միշտ օգնել ուրիշին, եւ հնազանդիլ սկառտի դաւանանքին»:

ՆԵՐԱՅԻՑԵԼ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՍ. — Երդումին այս ճասին խճաստը չէ՝ պատանիին սորվեցնել պատերազմ, սպանութիւն, ջարդ, թալան: Այլ սկառտը պէտք է գիտակցի թէ իբր ճարդ և ազատ քաղաքացի պէտք չէ ոչխարի պէս գլուխ ծռէ սորկութեան և անիրաւութեան, այլ պէտք է գիտնայ ազնիւ և քաջ կերպավ պաշտպանել ինքզինքը, իր ընտանիքը և վերջապէս իր հայրենիքը և անոր նուիրականութիւնները և մանաւանդ անոր անկախութիւնն ու աղասութիւնը:

ՆՊԱՏԱԿ ԵՒ ՄԻԶՈՅ. — Սկառտութիւնը կը սորվեցնէ աղուն շատ ձը գործնական և օգտակար բաներ, ինչ որ դպրոցին և աշխատատեղիին մէջ կարելի չէ սորմիլ: Սկառտիզմը դպրոցին մէկ բոյքն է, ուր, տղան կը սորմի ինքնաճանաչութիւն, ճարտարութիւն, առողջապահութիւն և գործունէութիւն: Հոն, աղուն ֆիզիքական, ճառային և բարոյական սխալները կը նշարուին և եղբայրաբար կը սրբագրուին, անոր ձիբքերուն և կարողութիւններուն մղում կը արտին: Ակառափակմը, խրզձնութիւն և մանկավարժական առեւալներով ողուն լաւ կողմերը մէջտեղ պիտի բերէ և զանոնք արժեցնել պիտի տայ: Բացօթեայ, բնութեան ծոցին մէջ զրական կերպավ աշխատելով է որ պիտի զարգանան անոնք:

Խճբապեանները, արշաւներու և խաղերու ընթացքին, ա՛յնպիսի պայմաններ պիտի ստեղծեն որ, տղաք պէտք եղած ջանքը ընեն, իրերոգնութեան, ուշիմութեան, կարգապահութեան, պատասխանառութեան և մանաւանդ

հաւաքականութեան զգացումները զօրացնեն իրենց մէջ, իրենց իրենց գատելով, չափելով: Խաղերու մէջ շահին կամ կորսնցնեն՝ պէտք չէ վշտանան կամ շփանան: Եւ այսպէս իրենց մէջ պէտք է զրոշմուի վերոյիշեալ աղնիւ առաքինութիւնները:

Սակայն և այնպէս, տղեղ անձնասիրութիւնը, գուռողաթիւնը, փառամուլութիւնը առատ չող սննենալով 14 էն 21 տարեկան երիտասարգներու մօտ, «Խճբակացին Դրութիւն» մը հաստատուած է սկառտութեան մէջ, այդ մուլութիւնները խեղզերու կամ սրբագրելու համար: Այդ ճասին պիտի անդրագաւնանը ուրիշ առթիւ:

ԲԵՐՈՅՑԱԿԵՆ ԳԵՑԵՆ. — Վերջապէս բարոյական գետնի վրայ, սկառտական դպրոցին գործը աւելի ցայտուն է: Հոն, այդ դպրոցին մէջ կը հաւաքուին միօրինակ տարազի տակ հարուստն ու աղբատը, հոն է որ իրենց ճատագ տարիեցին իսկ կը սկսին սորմիլ իրար սիրել, հեռու վանելով դասակարգի տղեղ կը ուիւը, հոն է որ, բոլոր ազգերու զաւակները (վաղուան քաղաքացիներ) կ'երդնուն եղբայրաբար վարուիլ իրարու հետ, յարգել զիրար և ճանչնալ փոխարարձ իրաւունքները:

Բոլոր ազգերու սկառտները իրենց գաւանանքին 4րդ յօդուածով կ'ըսեն՝ «Սկառտը, եղբայր եւ բարեկամ է ամէն ուրիշ ըսկառտի, առանց ընկերական կարգի խարութեան»:

* * *

Այսօր, բոլոր ազգերը, ըմբռնելով գործին կարեւորութիւնը, մեծ զարկ կուտան անոր տարածումին և կազմութեան:

Գոյութիւն ունի միջազգացին զօրաւոր ճարմին մը Լոնսոնի մէջ, որ կը զեկավարուի բոլոր ազգերու արտաքին գործոց նախարարութեանց կողմէ և կը զեկավարէ միջազգացին սկառտական մէծ եղբայրակցութիւնը:

Ֆրանսացի խաղաղասէր Մարք-Սանիէ, սկառտափմի գեղեցիկ նպատակին թափանցելով, հաւաքումներ կը սարբէ Bierville ի իր հսկայ ազարակին մէջ, ուր գերմանացիներէն սկսեալ մինչեւ հայերս ներկայ ենք եղած: Օր

մը, Մարք Աստիեն հայ սկառուտները ցոյց տալով ըսած է. «Եհա՛ այս տղաքն ալ ունին հայրենիք մը որ Հայաստանն է. պարագաներու բերում իրենք հեռու են անկէ, սակայն ուշ չէ այն օրը որ բոլորը մէկ համախմբուելով հոն, Մասիսին վրայ պիտի ծածանեցնեն իրենց դրօշակը»:

Եհա հակիրճ կերպով բացատրութիւնը սկառուտական շարժումին, որուն ընդայնումին և գործնականացումին համար ահազին ճիդ կը թափէ Հ. Մ. Բ. ի պես համազգային և սիրուած կազմակերպութիւն մը, աշխարհի բոլոր հայ գաղութներու մէջ, և եթէ հայ դեկապար շրջանակները և կազմակերպութիւնները օր առաջ ըմբռնեն անոր փրկարար դերը և աջակցին անոր, ամենամեծ պարտականութիւնը կատարած կ'ըլլան հայութեան և մարդկութեան համար։

ԺԻՄԱՅՐ

ՀԵՐՈՍ ԳԱՅՑԼԻԿԸ

Նուպար Պաթմանեան, 12 տարեկան դայլիկ մը, Նիւ-Եօրքի մօտակայքը բնակող, ստացած է «Կեանքի Ազատման Խաչը»: Ան առաջին դայլիկն է որ, Ամերիկայի մէջ ստացած է այս պատուանշանը:

Անցեալ փեարուարին, տղայ մը իյնալով ստած ջուրին մէջ յուսահատ վիճակի մը կը ճատնուի: Նուպար, որ իր ընկերներուն հետ կ'անցնէր հոնկէ, առանց գլուխը կորսնցնելու սողալով ստուին վրայէն կը յաջողի մօտենալ վտանգուած տղուն:

Մեծ քաջութիւն մըն է կարենալ սողալ թաց եւ դիւրաբեկ սառոցին վրայէն չգիտնալով թէ երբ պիտի կոտրի եւ որքան ջուր կայ անոր տակը։

Նուպար ազատելով տղան բնաւ չէ պարձենցած իր ըրածին վրայ: Ամերիկեան թերթերը մեծ գովեստով գրած են անոր համեստութեան եւ քաջութեան մասին: «ԳԱՅՑԼԻԿ»

Շ. Խ.— Եգիպտոսէն նոր ստացանք «ԳԱՅՑԼԻԿ» խմբատիպ թերթը, համեստ ծաւալով, սակայն հաճոյալի պարունակութեամբ: Սոյն թերթը կը հրատարակեն Գահիրէի Հ. Մ. Բ. Մ. ի գայլիկներու խումբը: Սրտով իրենց հետ՝ կը մաղթենք որ մօտ օրէն կարենան աւելի զարդացնել եւ ուժեղցնել իրենց օգտակար ձեռնարկը: Վերոյիշեալ «Հերոս Գայլիկը» դրութիւնը արտասպած ենք սոյն թերթէն:

ՍՈՒՐԻԱ - ԼԻԲԱՆԱՆ

ԵՐԴՄԱՆ ՃՐԵՂ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ

ՊԵՅՏՈՒԹ

Առորիա-Լիբանանի նոր նրջանային Վարչութիւնը կազմուած ըլլալով, սկսած է զարկ տալ սկառուտական շարժումին: Եյս հիւրլնկալ երկրին մէջ, ուրիշ տեղերէ աւելի պէտք կայ սկառուտական շարժումը գորացնելու և տարածելու, տրուած ըլլալով անոր միջազգային եղբայրակցական հանգամանքը եւ ասպետական ոգին:

Պէյլութի սկառուտներու թիւը օրէ օր աւելնալու վրայ է, անցած անգամ զրկեցինք ձեզի մեր արշաւներէն նկար մը, տեղական Արաբ սկառտներու ընկերակցութեամբ: Մէնք միշտ սիրալիր կապ պահած ենք հոս բոլոր տեղական-բնիկ ժողովուրդներու՝ սկառուտական կազմակերպութիւններու հետ, եւ ուրախ ենք ըսելու օր մեր զգացումները արձագանդ կը գտնեն անոնց մօտ: Պիտի աշխատինք աւելի ամրապնդել եւ լայնցել մեր յարաբերութիւնները արաբական բոյք ազգին հետ՝ որոնք խստ անկեղծ են մեզի հանդէպ:

Անկեղծութեան ապացուցը արուեցաւ անոնց կողմէ, անցեալ կիրակի տեղի ունեցած հայ սկառուտներու երգման հանդիսաւոր արարողութեան միջոցին, որուն համառօտ նկարագրութիւնը կուտած ստորեւ:

Քաղաքիս Ա. Նշան եկեղեցւոյ շրջաբակին մէջ, հովանաւորութեամբ Հ. Մ. Բ. Մ. ի նրջ-Վարչութեան տեղի ունեցաւ Հ. Մ. Բ. Մ. ի սկառուտներու երգման խորհրդաւոր արարողութիւնը՝ չափազանց խանգամական մթնոլորտի մը մէջ: Յարդ նմանը չանսնուած երկու հոծ բաղմութիւն մը լեցուցած էր ամբողջ շրջաբակը: Յաւարտ պատարազի արարողութեան, կանոնաւոր շարբերով եկան սկառուտները, որոնց յաջորդեցին արաբական երկու սկառուտական ծանօթ խումբեր՝ իրենց խմբապետներով, որոնք ամբողջ արարողութեանց ըն-

թառքին պատուի կեցան, ի յարգանս հայ նորընձայ Ակառւաներու: Խալամական Ակառւաներու կողմէ զրկուած էր յարգալից նամակ ձը, որով ներողութիւն կը խնդրէին իրենց պատճառաբանեալ բայցակայութեան համար:

Ակառւապետ Պ. Հանիի արարերէն լեզուով ըրած կարծ բանախօսութիւնէն վերջ, խրնամուած եւ շինիչ բանախօսութիւններ ըրին Պ. Պ. Թէլքանեան եւ Վ. Գէորգիեան: Մօսաւորապէս 50 հայ Ակառւաներու երգման արարողութիւնները, որ անվերջ ծափեր խեցներկաներէն, շատ խորհրդաւոր տպաւորութիւն ձը թողոց ժողովրդին վրայ:

Արարողութեանց աւարտումէն վերջ բոլոր Ակառւական խումբերն ու ժողովորողը ուղղուեցաւ դէպի Լիբանանի կառավարութեան Սէրայը, որուն առջեւ հաճախմբուած բազմահազար հայ եւ տեղացի բազմութեան ներկայութեան, հայ եւ արաբ Ակառւական խումբերը բարեւեցին Լիբանանեան Դրօշը եւ ուխտեցին հաւատարին ձնալ անոր:

Փարիզի Երջանային Վարչութիւնը, շնորհաւորական հեռագրով ձը կը մասնակցէր այս գեղեցիկ հանդէսին:

930 Ապրիլ 25

Թոլմակից

Ակառւաները
«Իթալի»ի Մասնաճիւղի
հանդէսին մէջ:

ՅՈՒՆԻՉՈՑԻԿ

ԻՆՉ ԳԵՂԵՑԻԿ ԵՆ ԱՐՇԱԿԱՆՔԻ ԺԱՄԵՐԸ

Որքան անհամբեր կը սպասէի գիշերուան գալուստին, որ արշաւանք մը պիտի կատարէինք դէպի թերամա: Կանուխէն սկսայ պատրաստուիլ. ջրամանս մաքրեցի, մէջը ջուր լեցուցի և պայուսակիս քովիկը դրի, գաւազանս ալ թաց լաթով սրբելէ յետոյ շուկայ փութացի ուտելիքներ գնելու համար: Երբ որ տուն դարձայ, արդէն գիշեր էր: Նեղ ու անսալայատակ փողոցները տուններու պատուհաններէն դուրս ցոլացող ազօտ լոյսէն միայն կը լուսաւորուէին: Օդը շատ գեղեցիկ էր, աստղեր սկսած էին փայլիլ: Կարծես այդ օրը ամէն ինչ երջանիկ կ'երեւար մեր աչքերուն, հոգիս կը խայտար պլազմացող աստղերու նման: Ուղղուեցայ դէպի եկեղեցի, որ մեր հաւաքատեղին՝ էր: Ընկերներս հաւաքուած էին, ես ալ բարեւելով շարքի մտայ և բոլորս մէկ մարզական քալուածքով դէպի կամուրջ ուղղուեցանք: Քիչ ժամանակ յետոյ Լիբազման մեր ետին ձգեցինք, իսկ մեր դէմք ցցուած էին հսկայ լեռներ և տարածուած էին ցորենի հասկերով լի դաշտեր: Անդին, ծովը, որ տարածուած էր մութին մէջ, յուշիկ կը քնանար: Մեր շրթներէն ալ սկսան թրթուալ երգեր, որոնք կը կենդանացնէին խաղաղ մթնոլորտը: Ահա՝ լուսինը, իր աղուորիկ և կլորիկ դէմքէն մաս մը մեզ կը ցուցնէր լեռան ետեւէն, իր ցոլքերը տարածելով մութ հորիզոնին վրայ: Այսպէս խումբ մը սկառւաներ լիաթոք երգելով կը յառաջանայինք մաքուր օդ ծծելով և բնութեան գեղեցկութենէն վերանալով:

Ի՞նչ գեղեցիկ են արշաւանքի ժամերը...

Երկու ժամ քալելէ վերջ հասանք թերամա, ու անմիջապէս վրանը կանգնելով գոյքերնիս տեղաւորեցինք: Գիշերը բաւական յառաջացած էր, և ես, զաւագանս ձեռքիս, պահակ կեցած էի: Անուշիկ հով մը կը փայփայէր ծառերուն տերեւները և կը խշխշացնէր զանոնք: Կը դիտէի դիմացի լեռները որոնք թուփերով ծածկուած էին. միտքս կուգար հին հէքեաթներ զոր մամիկս կը պատմէր ցուրտ և երկարատեւ գիշերներու միջոցին երբ մեր հայրենի տունն էինք:

Պաշտօնս լրանալէ վերջ վրանը մտայ և անուշ քունի մը մէջ թաղուեցայ:

Զարթնումի փողը մեզ արթնցուց անմիջապէս ջրամանները առինք և վարի ջրհորէն ջուր բերինք ու բոլոր ընկերներս լուացուելով մաքրութեան սկսանք: Յետոյ ամբողջ խումբը միասին երգեցինք «Առաւոտ Լուսոյն, որմէ վերջ դրօշի պարզումը տեղի ունեցաւ և սկսանք նախաճաշի: Ճաշէն վերջ, բանակատեղիին մէջտեղը, ծառերու տերեւներով սկառտական նրանակ մը շինեցինք: Տեղի ունեցան զուարճալի խաղեր և սկառտական փորձեր:

Կէսօրուան ճաշէն վերջ դասախոսութիւն տեղի ունեցաւ սկառտական գրտելիքներու և առողջապահական օրէնքներու մասին. սկառտական պատմութիւններ և բարիք գործելու նօթագրութիւններ ալ եղան: Քնանալու ժամը հնչեց և ամէն սկառտ իր ծածկոցը վրան առնելով, ծառերու շուքին տակ պառկեցանք: Քունէն վերջ տեղի ունեցան լողալու մրցումներ և քանի մը տեսակ խաղեր՝ ծովու մէջ: Գայլիկները, որոնցմէ շատերը լողալ չէին դիտեր, անոնք ալ ծովափը իրարու վրայ ջուր կը նետէին: Լոգանքէն ետք ազատ հրաման ստացանք դէպի լեռ-

Անկէնի (Փարիզ) գայլիկները

ները պտոյտ ընելու: Մայիսը իր ներկայութիւնը զրոշմած էր բնութեան վրայ իր գոյնզգոյն ծաղիկներով, որոնք իրենց բոյրով օդը լեցուցած էին. թոշուններն ալ բնութեան գեղեցկութեան կը մասնակցէին իրենց անուշ երգերով: Մենք կը բարձրանայինք լերան կողքէն երգելով և խօսակցելով: Ահա հասանք լերան գագաթը: Ի՞նչ հիանալի տեսարան. ամբո՞ղջ թերաման մեր ոտքերուն տակ. հեռո՛ւն, մեր դրօշը կը ծածանէր բանակատեղիին վրայ:

Ժամը հինգն էր. պատրաստուեցանք մեկնելու. վրանները քակեցինք և գոյքերնիս հաւաքելով դէպի լիրագմառ զուղուեցանք: Այսպէս ուրախ զուարթ երգելով, երջանկութեամբ դարձանք տուն:

Ի՞նչ գեղեցիկ են արշաւանքի ժամերը...

ՄԿՐՏԻՉ

Լիբազմա (Ցունաստան)

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ.

ՖԻԼԻՊԻ

Տեղի ունեցաւ Ա. կարգի սկառտներու քննութիւնը որուն մասնակցեցան 7 հոգիներ, որոնք բոլորն ալ յաջող կերպով անցուցին իրենց քննութիւնը:

Տեղույս սկառտական խորհուրդը կազմակերպած էր ձեռական աշխատանքներու ցուցահանդէս մը:

ԳԻԼԻՊԵՏ ՍԿԱՌՈՒՏԱԿԱՆ ՎԱՐԴՉԱՆԵՐԸ

Մէջտեղը՝ սկս. Խմբապետ Պօղոս Քանթարեան, ծախ Կողմը՝ նախկին Խմբապետ Մարտիկ Տօղրամանեան, աջը՝ Փոխ-Խմբ. Հրայր Սրապեան: Ոտքի վրայ վարիչ-առաջնորդը եւ առաջնորդներու խումբը:

Ժողովուրդը ճեծ գոհունակութեամբ ացելեց ու քաջալերեց ճեր սկառտներու սոյն աշխատանքը:

Զատկի Բ. օրը տեղի ունեցաւ 8 նորընծաներու եւ 4 Բ. կարգերու խոսաման եւ երգան արարողութիւնը: Արարողութեան հրավիրուած էր նաև Ֆիլիպէի շրջանի պուլկարական սկառտներու ընդհ. խմբապետ գարիթէն Պ. Կոստանդինովը, որուն ներկայութեան սկառտները կատարեցին տողանցք ճը, հիացման ճէջ ձգելով բոլոր ներկաները:

Մասնաճիւղիս սկառտական խումբը կը բաղկանայ սկառտներէ, աղջիկ սկառտներէ եւ գայլիկներէ: Ընդամենը 120 հոգի:

Բոլորին ալ կանոնաւոր կերպով կը դասաւանդուին սկառտական գիտելիքները: Սկառտներու թիւը հետզետէ կ'աւելնայ հակառակ բոլոր դժուարութիւններու:

Հ. ՍՐԱՊԵԱՆ
(Փոխ-Խմբապետ)

ԽԾ. ԶԱԿՈՒՄԱ

Համաձայն Շրջ. Խորհուրդի հրահանգին, տեղւոյս Հ. Մ. Բ. Մ.ի Մասնաճիւղի Վարչութիւնը կազմակերպած էր ճարգական, սկառտական, զբական եւ գեղարուեստական երեկոյիթ ճը:

Բեմը գեղեցկօրէն զարգարուած էր: Երկու կողմերը զրուած էին հայկական եւ պուլկարական եռապոյնները, իսկ Ճիշտ ճակատը խոշոր տառերով գրուած էր Հ. Մ. Բ. Մ.ի նշանաբանը՝ «բարձրացի՛ր բարձրացուր»:

Երեկոյիթը բացուեցաւ հայկական նուազախումբի կողմէ, «Մեր Հայրենիք»ով: Վարչութեան կողմէ խօսեցաւ Պ. Գրիգոր Փափազեան, որ Հ. Մ. Բ. Մ.ի կազմութեան նպատակը եւ ճեր գորշ իրականութեան ճէջ անոր կատարած նախախնամական դերը բացատրելէ վերջ, հրաւիրեց ներկաները բոլորուիլ անոր շուրջ եւ բոլորանուէր ու անվերապահ Ճիզերով զօրավիր հանդիսանալ անոր, ի սէր ճեր

նատադ սերունդի բարոյական, իմացական եւ ֆիզիքական դաստիարակութեան:

Ակառուներու եւ գայլիկներու կողմէ պրօշակներով եւ առանց պրօշի պատ շարժումները և պօքսի փորձերը ակնկալուածէն աւելի յաջող անցան եւ ծափեր խլեցին։ Այս յաջողութեան համար չնորհաւորելի է իմբաւական Կ. Պ. Հաննեսեան։

Ակառուտական բանակումի կեանքը այնքան հարազատ եւ ընական էր, որ սուանձնապէս կ'արժէ շնորհաւորել։

Ամէնէն վերջ խոսեցաւ Շրջ. Ակառուտական Խորհուրդի ներկայացուցիչ Պ. Ներսէս Աստուածատորեան, որ ի միջի այլոց, ըստ «Մենք յետ այսու ճեր «սեւ երեկոյին չպէտք է նայինք, այլ՝ անոնցնով ներշնչուելով միշտ՝ զէպի լոյսը պէտք է բալինք»։

Երեկոյթի մարզական, պրական և զեղարտեատրական մասը փակուեցաւ նուազախումբին կողմէ «Յառաջ նահատակ» ով։ Ա. Ն.

ԳՈՅՃ

Անկեղծ ցաւով կը լսենք մահը՝

ԵՆՈՎՔ ԱԹԱՆԱՍԵԱՆԻՆ

որ երիտասարդ տարիքին մէջ հողին յանձնած են Պոլսոյ մէջ եւ որ դժբաղդաբար ուշ կը հասնի մեզի այս լուրը։

«Էնովք»ը ոչ միայն լաւ սկառւտ եղած է այլ եւ Պոլսոյ Հ. Ֆ. Ը. Մ. Ֆ. Ընդի. Կեդրոնի գրասենեակին օգնական քարտուղարն էր։ Ինք էր որ դասաւորեց բոլոր սկառւտներու նկարներու տոմմարը իրենց վարչական մակագրութիւններով։ Մեծ չափով կը թեթեւցնէր գրասենեակի գործերը միեւնոյն ատեն հասնելով կարգ մը մասնաճիւղերու իբր մարզիչ, սկառւտական դասերուն եւ թերթիս գործերուն։

Դժբաղդաբար որոշ մանրամասնութիւններ չունինք իր մահուան պարագաներուն վրայ։

Մեր վշտակցութիւնը Պոլսոյ իր յարգելի ծնողլքին Տէր Համազասպ Զօր, Տիկերիցուիիին եւ ընտանեկան պարագաներուն։

«ՀՈՅ ՍԿԱՌԻՑ»

ՄԻԶԱԶԴԱՅԻՆ ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

ԱՆԳԼԻԱ

25 Մարտին, Անգլիոյ 70 զօմիսէր ներու տարեկան համաժողովը տեղի ունեցաւ։

Ներկայ էր նաև Պետր (լորտ Պէտրն Բառուէ), իր առաջարկով ընտրուեցաւ յանձնախումբ մը միայն փրոփականտով զրադելու համար, որուն կը նախազանէ Սըր Ալֆրէտ Բիքֆորտ։ ԱՄԵՐԻԿԱ

ԱԿԱՌԻՑՆԵՐՈՒ 20ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

Մարտ 10ին, ամերիկեան սկառւտներու 20րդ տարեկարձին, Վաշինգթոնի Վիլլարտ պանզոկին մէջ 400 խմբապետ եւ գոմիսէրներու ճաշասեղան մը տրուեցաւ, որուն կը նախազանէր Միացեալ նահանգներու հանրապետութեան նախազան, Մը. Հ. Հուվըր։

Նախազանը իր բաժակաճառին մէջ սկառւտիզմին օգտակարութիւնը շեշտելէ յետոյ, ըսաւ՝ մօտ մէկ միլիոն սկառւտներ ունինք, այդ թիւը պէտք է տասնապատկուի, վաղուան քաղաքացիներուն ուղղեցոյց ըլլալու համար։ ՏԱՆՐՄՄՐԲԱ

Տանըմարքայի Յ. Մ. Ս. Ա. սկառւտներու միութիւնը (K. F. U. M. Spejderne i Danmark)։ Ֆանո կղզիին մէջ տարեկան բանակում մը պիտի սարքէ 12-21 Յուլիսին։ Հրաւիրուած են զանազան խումբեր։

ՀՈԼԱՆԴԻԱ

Egidius, հոլանտացի միջազգային գոմիսէրը, կը տեղեկացնէ։

Հոլանտացի սկառւտներու տարեկան մէծ բանակումը յետաձգուած է յառաջիկայ տարուան, իրենց կամքէն անկախ պատճառներով։ Կը խնդրէ օտար խումբերէն որ նկատի առնեն զայն, եւ իրենց ճամբորդութիւնը յետաձգեն յաջորդ տարուան։

ԲՈԼԻՇԻԱ

20 Մարտ 1911ին էր որ Սօքունե-

ներու միութեան պետք ձեռք ձեռքի տալով Անտոէ Մէքօվսքիի և ժօրժ Կրօտինսքիի միութեանց, հիմնեցին Բուլոնիոյ սկառւտական կազմակերպութիւնը. (Աման մեր չ. Մ. Բ. Մ.ին):

1928ին անոնք կը հաշուէին 43.621 հոգի, որոնց 27.734ը սկառւտներ եւ 15.262ը կայտեր: Եւ այսօր նորածին Բուլոնիան մեծապէս կ'օգտուի, երէկուան սկառւտիդմէն հասած, ազնիւնկարապրով եւ չարքաշ երիտասարդութեանց ուժերէն:

ՊԱՀԱՄՄԱ

(Ատլանտեան Անթիլներու իիւսիս. կողմը)

Սկառւտ Օ'Պրիըն ստացաւ պղնձէ շքանշանը իր քաջութեան համար: Ժամը 160 միլ գիշող հոգի եւ փոթորիկի ընթացքին ծով ցատկելով, ազատութեան չուանը հասցուց ապառաժներու սպառնալիքին ներքեւ գտնուող «Priscilla» շոգենաւին: Եւ այսպէսով փրկեց ճամբորդները, որոնց մէջ 12 կին եւ տղաք կը գտնուէին:

ՊԵՏԸ ԵՒ ՏԻԿԻՆԸ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ՄԷջ

Անգլիական Անթիլներէն վերադարձան Պետը եւ Տիկինը Յօր մեացին նիւեօրք ուր իրենց ի պատիւ ճաշասեղան մը տրուեցաւ տեղացի սկառւտ եւ կայտերէն. 300 հոգի կը մասնակցէին այդ ճաշին: Այդ առթիւ, առաջին անգամ ըլլալով սկառւտ եւ կայտեր իրարու հետ շփում կ'ունենային. ներկայ էին Պատ. Ֆրանքլէն, Տ. Ռուզվէլթ, ամերիկեան սկառւտներու ընդհանուր պետը եւ կայտերու ընդհանուր պետը:

ՄԻԶԱԳԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՄԱՐՄԻՆ

27 Յուլիսէն 2 Օգոստոս, Kaudersterg Զուիցերիոյ մէջ տեղի պիտի ունենայ Միջազգային Գործադիր Մարմարի հաւաքոյթը:

ՅԱԶՈՐԴ ՃԵՄՊՈՐԻՆ

Հաւանաբար 4րդ ձէմպօրին 1933ին Միջացեալ նահանգներու մէջ տեղի ունենայ:

Պիրքընհէտի վերջին բանախօսութեանց ընթացքին այդպէս է որոշուած:

Սակայն վերջին որոշումը պիտի արձակուի 1931ին Սալզպուրկի մէջ (Աւստրիա):

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԹԻՒԵՐ

Սացեալ տարուան միջազգային սկառւտներու թիւին վրայ 122.112 նոր սկառւտներ աւելցած են, այսպէսով ընդհանուր թիւը կը հասնի մօտ՝ 2 միլիոնի:

«Սկառւտը պատրաստարան է...»

ԷՇՈՒ ԿԶԱԿԸ

(Պատմուածք)

Հոտ էր որ տարիներ ապրեցաւ, տղուն պղտիկ եղած շրջանին, զայն վիեցնելով, նոյն քարայրին մէջ իր բոյնը հաստատած վայրի այծի կաթով եւ վերջերն ալ վայրի պտուղներով եւ տերեւներով:

Իշխանը տասներեւհինդ տարեկան եղաւ: Եւ այդ տարիին մէջ խոկ քան տարեկան երիտասարդի մը կազմուածքը ունէր, ինչպէս նաեւ, աւելորդ է ըսել, էշու կզակ մը: Եւ ահա օր մը, երբ իշխանը անտառին մէջ պտուղ կը քաղէր, վայրի էշու մը հանգիպեցաւ:

Իշխանը մօտեցաւ եւ անոր հաճոյք մը պատճառելու մտալլութեամբ հրամցուց շատ մը պտուղներ զորս քաղեր էր իր եւ մօրը համար:

Կենդանին նախ վախցաւ եւ ուզեց փախչըլ, յետսակողմը իշխանին դարձուց եւ ետեւի սոքերով աքացի ճը ուզեց տալ, բայց բարեբախտաբար վրիպեցաւ,

— Այդ ի՞նչ է, սիրուն Ալիալօրօն, ըստ իշխանը, երբ ախորժահամ պտուղներ կը հըրածցնեն, փախարէն չարութիւն չեն ըներ, եւ թեղի չարութիւն չեն ըներ, եւ դու ալ պէտք չէ որ ընես, մէյ ճը ինձի նայէ, գրեթէ քու ընտանիքէդ կը հաճարուիմ:

Նայէ, իմ կղակիս, չէ՞ս նշանարեր թէ քու եւ քուկիններուդ կղակիս կը նմանի:

Իշուկը, այս խօսքերուն վրայ, կակուդցաւ եւ շեշտակի նախնցաւ իշխանին որ իրապէս իրեն պէս կղակ ճը ունէր:

Իշխանը այն ատեն ձեռքը վզին անցուց զայն շոյելու համար, եւ եշը հաւանեցաւ աղուոր պտուղները ուստել:

Երբ իշխանը իր դժբաղզութեան պատմութիւնը լծնցաց, իշուկին երկու աչքերէն արցունքներ կը հսկէին, զայն միսիթարելու համար, ձեռքը լլեց իր կարծիր եւ խոշոր լեզուով եւ ողբալի ձայնով ճը զռաց՝

Հիւա, հիւա, հիւա:

Յետոյ, յանկարծ, առջեւի երկու սոքերուն վրայ ծռեցաւ, հրաւիրելով որ իշխանը հեծնայ իր վրայ:

«Անտարակոյս, կ'ուզէ որ զինքը միասին տանիմ, խեղճ ճայրս գտնալու համար» խորհեցաւ իշխանը, եւ հեծաւ իշուկին վրայ:

Բայց, հակառակ, այն ամէն ջանքին զոր ըրաւ, կենդանին ուղղելու համար դէպի քարայր, իշուկը, բոլորավին տարբեր ուղղութեան ճը հետեւեցաւ եւ սկսաւ անտառին մէջէն սրարշաւ ընթանալ:

«Բայց, այդ կողմը չէ որ կը բնակիմ, ի զուր կ'աղերսէր իշխանը, մէկ ձեռքով շոյելով կենդանիին վիզը, եթէ այդպէս չարունակես, զիս պիտի մոլորեցնես անտառին մէջ, կեցի՛ր, կեցի՛ր»:

Իշուկը, մտիկ չէր ընկեր, կամ աւելի Ճիշտը, չէր ուզեր հասկնալ, եւ ալ աւելի արագ կը վազէր:

Անտառին մէջէն ելած, հիմայ բացաստան

ճը հասած էին, քիչ վերջ գետակի ճը հանդիպեցան զոր իշուկը ճէկ ոստումով միւս կողմը ցատկեց, արագութիւնը աւելի սաստկացուց, այնպէս որ վազելէ աւելի կը թռէր:

Կեցիր, կեցիր, կ'աղերսէր իշխանը: Բայց, այս խօսքին վրայ, իշուկը աւելի կ'արտղացնէր իր քացերը: Իշխանը կը խորհէր ինքնիրեն թէ ինչ պիտի ըլլար ասոր վերջը ու չէր կրնար բացատրութիւն ճը ասար:

Քանի ճը վայրկեանի ճէջ, իշուկը եւ իշխանը հասան, անտառներու մէջէն տարածուալ կանանց խոտերով ծածկուած ընդարձակ դաշտ ճը:

Հոդ, կանգ առաւ կենդանին, եւ, իշխանը որ հազիւ ինքզինքը էշուն վրայ բռնելու կարողութիւն ունէր, ցատկեց գետին:

Չորս կողմը դիտեց, հասկնալու համար թէ իշուկը զինքը ուր բերեր էր:

Մեծ եղաւ զարմանքը, երբ յանկարծ իր բոլորտիքը տեսաւ էշերու ահազին խումբ ճը:

Ալիալօրօնի կը գտնուէր էշերու քաղաքը: Ամէն բան կռահեց:

Իշուկը, իր եղբայրներուն քով զինքը գերի էր բերեր:

Բոլոր էշերը մօտեցան, եւ հետաքրքրութեամբ իրենց կլուխներով զայն հրեցին, մինչեւ որ բերին դաշտին մէկ հեռաւոր կողմը ուր գահ ճը կը բարձրանար:

Հիւա, հիւա, հիւա:

Յետոյ, մէկ բանի էշեր, աւելի մօտեցան, իրենց զինքին կլոր խոշոր աչքերով վերէն վար, բննութենէ ճը անցուցին իշխանը, յետոյ բոլորը միասին սկսաւ գռալ՝

Այդ գահին վրայ, բազմած էր ծերուկ էշ ճը, ճերմակ ճաղերսով, տերեւէ զափինի ճը զլուխը, եւ ձեռքին ալ որպէս թագաւորական մական, ծառի հաստ ճիւղ ճը:

Մեծ եղաւ զարմանքը իշխանին, երբ վեհափառ էշ թագաւորը սապէս սկսաւ խօսիլ.

«Ո՞վ ես զու, աղնիւ օտարական»:

Եւ պէտք եղաւ որ իշխանը, անգամ ճը եւս, ծայրէն պատմութիւնը: Յուր զումը ընդհանուր եղաւ, եւ բոլոր էշերը սկսան

յորդարաստ արցունք թափել երբ լոկին պատմութեան տխուր անցըքերը:

Իշխանը իր պատմութիւնը վերջացուց, թագաւորը խօսեցաւ, բայց, խօսելէ առաջ, որպէս զի ձայնը յատակ ելլէ կոկորդէն, զօրաւոր կերպով զռաց՝

Հիւա, հիւա, եւ ըստ.

«Արգարեւ այս պատմութիւնը իմ ականչիս հասաւ, եւ որովհետեւ ականջներս շատ խոշոր են, որով անբողջութեամբ մտաւ եւ հոն ձնաց. ոչ ճեկ մանրամասնութիւն զուրս մնաց: Հիմա զիտեմ թէ զուն Ճշմարիար կ'ըսես, արդէն քու կզակդ ալ ըսածներդ կ'ապացուցանէ:»

Այդ կզակը ունեցող ճեկը չի կրնար ստել, ինձի կը ձնայ քեզի ըսել, ինչ որ զուն չես գիտեր, եւ որ այդ պատմութեանդ մաս կը կազմէ: Այդ կզակը զոր զուն անարժանօրէն կը կրես. քեզ չի պատկանիր, այլ էշերու թագաւորական իշխան, իմ տղուս, որ կը կրէ մարդկային տգեղ կզակ ճը զինքը նմանցնելով կապիկի:

Որքան որ զու, քու էշու կզակովդ զլժրադդ ես, նոյնքան ալ ան դժբաղդ է իր մարդու կզակով, երկուքնիդ ալ զոհերն էք անպատկառ կախարզի ճը սապրանքներուն, բարերազրաբար ես գիտեմ ճիջոցը այս բոլորը զարմանելու եւ քեզ քու մարդու կզակդ տալու. իսկ տղուս ալ՝ իր էշու գեղեցիկ կզակը: Հոս կանչեցէք բժիշկ Ասինիւմֆրիզան. հրամայեց էշերու թագաւորը: Երկու էշեր, կայծակի արագութեամբ ճեկնեցան, եւ իրենց հետ բերին պալատական բժիշկ էշը:

Թագաւորը պէտք եղածը բացատրեց բժիշկին. եւ այս վերջինը ըստ թէ անճիջապէս զործի կը ձեռնարկէ:

Այն ճիջոցին, երբ էշերու պատուիրակութիւն ճը ճեկնեցաւ բերելու համար բժիշկին առջեւ էշերուն իշխանը, որ մարդկային կզակ ճը կրելուն համար ամօթահար, երկար տարիներ նկուղի ճեզ կ'ապրէր, ասդին բժիշկը խորհրդաւոր զեղեր ճը շինեց եւ այդ զեղերով երկուքին դէճքերը շփեց ուժգնօրէն:

Յետոյ, ետեւի ոտքով աղացի ճը տալով, թոցուց երկուքին ալ կզակները որոնք երկար ատեն օղին ճէջ տարութերելէ վերջ՝ իրենց սահմանուած տեղերը գտան ու փական վերջնականօրէն:

Հիմայ երկու իշխանները իրենց բնական կզակները ունեին:

Մեր իշխանը, ուրախութենէն խելայեղ, չեծաւ զինքը հոտ բերող իշուկին վրայ, եւ նոյն արագութեամբ հասաւ հոն՝ ուր հանդիպած էր անոր:

Ճիշտ այլ ճիջոցին, ծեր թագաւորը, չափանց զուացած իր արարքին վրայ, մայրն ու որպին վնատուել կուտար:

Պահակները գտան զանոնք, եւ պալատը բերին:

Մեծ եղաւ թագաւորին ուրախութիւնը, երբ նշանաբեց թէ կայտառ եւ զեղեցիկ երիտասարդ ճէ՛ր եղեր:

Ցաջորդ օրն իսկ, զրացի թագաւորը իր աղջկան համար ամուսնութեան առաջարկ բերաւ: Եւ ութ օր վերջ ամուսնութիւնը տեղի ունեցաւ: Եւ ամբողջ բաղաբը մասնակցեցաւ թագաւորական հարսնիքին եւ պառացին:

Կեցցէ թագաւորը եւ կեցցէ իշխանը:

Փարիզ ՎԵՐԴ Թարգմ.՝ ՍՈՒՐԵՆ

ՄԱՐՏՆԱԿՐԹԱՆ

ՍՈՒՐԻԱ-ԼԻԲԱՆԱՆ

ՄԵԾ ՈԳԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՑՈՅՑ ՀԱԼԵՊԻ ՄԷԶ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԱՄԱԿՐԱՆՔ Հ. Մ. Ը. Մ. Ի

ՊԼԵՐՈՒԹ

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Սիւրխոյ եւ Լիբանանի ֆութազոլի խուճքերու ախոյեանական մրցման մասնակցելու համար Պէյրութին եւ Դամասկոսէն 75 ֆութազոլիստներ մեկնեցան Հալէպուր տեղի պիտի ունենային մրցումները, համաձայն Շրջ. Վարչութեան կարգադրութեան:

Առաջին մրցումը տեղի ունեցաւ Կիրակի օր, կեսօրէ վերջ ժամը 4ին, Պէյրութի եւ Դամասկոսի թիմերուն միջեւ, Հ. Մ. Ը. Մ. Ի սեփական ու շափազանց շքեղ դաշտին վրայ, 3-4000ի ծառ երկսեռ բազմութիւն մը զաշտին բոլոր կողմերը շրջապատած էր եւ կատարեալ կարգապահութեամբ եւ հետաքրքրութեամբ կը հետեւէր խաղին, որ վերջացաւ 1ի դէմ 5' Պէյրութի յաղթանակովը: Դամասկոսի ֆութազոլիստները, որոնք տարիքով բազդատարար աւելի պղափկ էին, ունեցան կանոնաւոր խաղարկութիւն մը եւ արժանացան բոլորի գնահատութեան:

Երկուշաբթի օր տեղի ունեցաւ Պէյրութի եւ Հալէպի թիմերուն մրցումը, որու յաղթականը պիտի շահէր Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Շրջ. Վարչութեան կողմէ յատկացուած արծաթեայ բաժակը: Մովածաւալ բազմութիւն մը անհաճքեր կ'սպասէր արդիւնքին: Երկու խուճքերն ալ գնահատելի կանոնաւորութեամբ եւ ոգեւորութեամբ մինչեւ վերջ շարունակեցին խաղը, որ վերջացաւ 0ի դէմ 1 Պէյրութի յաղթանակովը:

Առաջին երկու կիսախաղերուն խուճքերը հաւասար մնացին եւ ուեւէ մէկը չի կրցաւ կու նշանակել, որու վրայ 20 վայրկեան եր-

վերը՝ դամասկոսի եւ Պէյրութի Ա. Խումբերը, ախոյեանական մրցումի առթիւ Հալէպի մէջ:

Վարը՝ դամասկոսի Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Ա. Խ. Խումբերը, արարական «Գասիօն» խումբի հետ:

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի. յաղթական 6 — 0 :

կարաճգուեցաւ ժամանակամիջոցը: Եւ այդ 20 վայրկեանին վերջերն էր որ Պէյրութ կրցաւ կու մը նշանակել եւ տարաւ յաղթանակը:

Այս առթիւ կ'ուզէի մատնանշել կարգ մը

երեւյթներ, որոնք չափազանց պատռաբեր ու միթարական են եւ որ կը շեշտէն Հ. Մ. Ռ. Մ. ի այն կարեւոր գերը զորս կատարելու կոչումը ունի ան, հայ կեանքի իրականութեան մէջ:

Զեր կարելի չի յուղուի այն նդրայրական ընդունելութեան, որով Հալէալի կայարանի մէջ դիմաւորուեցան Պէտքութի խումբերն ու անդամները, իրենց բոյր ճանաճիւղին կողմէ: Առաջ ու ջղավինդ սկառաւ պատանիներ ամէն անցըերու վրայ պատուի կիցած, եւ անդաման Վարչութեան, անդամներու ու համակիրներու հսկայ բաղմութիւն ճը գիրկընդիսաւումներով ողջունեցին իրենց 50 նորեկ եղբայրները: Համակրական ցոյցերէ եւ պատիներէ վերջ անոնք ինքնաշարժներով առաջնորդուեցան Վարչութեան կողմէ նախապէս իրենց համար պատրաստուած տեղերը: Միեւնոյն համակրական ցոյցերն ու ջերմ ընդունելութիւնը ցոյց կը տրուէր նաև Դամասկոսի ճանաճիւղի 25 անդամներուն, որոնք նմանապէս նոյն գիշեր, ինքնաշարժի ճամբով կը ժամանէին Հալէալ: Վարչութեան անդամներ զիրենք զիմաւորելու դացած էին քաղաքէն ճինչեւ 25 բլուօնէթր հեռաւորութեան վրայ, եւ սկառաներ բաղաբի ճուտքին վրայ պատիներով կ'ողջունէին զանոնք: Մեծ ոգեւորութիւն կը տիրեր բաղաբի հայութեան մէջ եւ ամէն տեղ համակրական արտայայտութիւններ կ'ըլլային Հ. Մ. Ռ. Մ. ի հասցեին եւ ճանաւոր շահագրգութեամբ ճը կը հետեւէին անոր շարժումներուն:

Երկուշաբթի երեկոյ, պանդոկ Բօտ էլ Ֆարածի սրահին մէջ, երեք բոյր ճանաճիւղերու ճարզիկները հաւաքոյթ ճը ունեցան, որ շինիչ եւ խանդակառող խօսքեր արտասանեցին Շեարք Տօքթօններ Ա. Պէղճեան, Գասապետն եւ Թուրուսեան: Խօսեցան նաև Հ. Մ. Ռ. Մ. ի ճանաճիւղերու Վարչութեանց կողմէ Պ. Պ. Պօյածեան, Լուտեր, Աւագեան եւ խմբապետներէ ու ճարզիկներէն ոճանք, որոնց բոլորն ալ զգացուցին եւ շեշտեցին Հ. Մ. Ռ. Մ. ի հանդէպ իրենց ունեցած նուիրումն ու անկեղծութիւնը:

Զորեցարթի առաւօտ, սիրալիր համբոյթ ներով հրաժեշտ տուին մեր ճարզիկները, ցոյց տալով որ Հ. Մ. Ռ. Մ. ի զրօշին տակ սէր եւ ճիւթիւն գոյութիւն ունի:

Ա.Ե.Ր.Ը.Դ.Ե.Ր.Զ

Զորեցարթի գիշեր ֆոթպօլիսաները վեստարձան Պէցութի եւ կայարանին մէջ ընդունեցան սկառաներու եւ Շըջանային Վարչութեանց ներկայացուցիչներուն կողմէ:

Հակառակ տեղացող անձրեւին, խուռն բազմութիւն մը դիմաւորելու եկած էր ճինչեւ կայարան:

(Ա.)

Պ. Թ.

ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԾԱԳՈՒՄԸ

Աշխարհի ամենաշատ ժողովուրդականութիւն շահած այս խաղը, ծագում առած է Անգլիայ մէջ 1349ին: 581 տարիներէ ի վեր գոյութիւն ունի. որուն մենք հայերս ծանօթացած ենք վերջին դարու սկիզբը ճիայն: 1349ին առաջին անգամ եղուարդ III, հրովարտակով իրաւունք կուտայ անգլիացիներուն որ, փողոցներուն մէջ խաղան գնդախաղը, բաց այն ատենի խաղը պէտք չէ շփոթել այսօրուանին հետ, որովհետեւ այն ատեն երկու կողմերը որոշ թիւեր չունէին այլ ոտքով զարնելով փողոցէ փողոց կ'երթային եւ զենդակին ալ նոյն գնդակը չէր ինչ որ ունինք այսօր. մէջը լեցած էր լաթերով, որը կընանք նմանցնել այսօրուան «Ճեալարն պօլ»ին, կամ Պոլսոյ մէջ մեր շինած լաթէ գնդակներուն որ կը խաղացներ փողոցները:

1857ին կազմուած է Sheffield clubը. որը կատարելագործած է խաղը, դած է օրէնքները, փոխանակ մէջը կառներ լեցնելու գետեղած է քառչուէ, տապրակ մը, որ լեցուած է օդով, ճիայն՝ խաղացողներու թիւը տասնը երկուքական էր այդ շրջանին, իսկ այսօր անոնցմէ մէկը զեղուած է եւ կը խաղացու տասնըմէկ հողիով:

Յաջորդաբար ժողովրդականութիւն կ'ստա-

նայ եւ կը կազմուի 1862ին Notts county խուճքը, կը կատարուին զանազան անպաշտօն ծրցումներ երկու խուճքերուն միջեւ, կամաց կամաց խաղը կը տարածուի անդիմական հովանաւորութեան տակ գտնուող միւս աղջերուն մէջ։ 1867ին կը կազմուի Ակովլիուայ Quean Park clubը, հոս ալ մեծ ժաղավրդականութիւն կը շահի. փափաք կը յայտնուի երկու աղջերու մէջ կատարել ծրցում մը. երկար վիճաբանութիւններէ վերջ կ'ընդունուի եւ առաջին պաշտօնական ծրցումը տեղի կ'ունենայ երկու աղջերու միջեւ 1872ին Glasgowի մէջ, որ ոչ մէկ արդիւնք կուտայ եւ երկու խուճքերը հաւասար կը մնան Օով 0։

Մըցումը մեծ հետաքրքրութիւն յանաշ կը բերէ երկու աղջերու մէջ եւ փափաք կը յայտնուի կրկին կատարել ուրիշ ծրցում մը, այս երկուրդ ծրցումը տեղի կ'ունենայ մէկ տարի վերջը 1873ին 10,000 հանդիսականներու ներկայութեան։ Կրկին երկու խուճքերը կը մնան

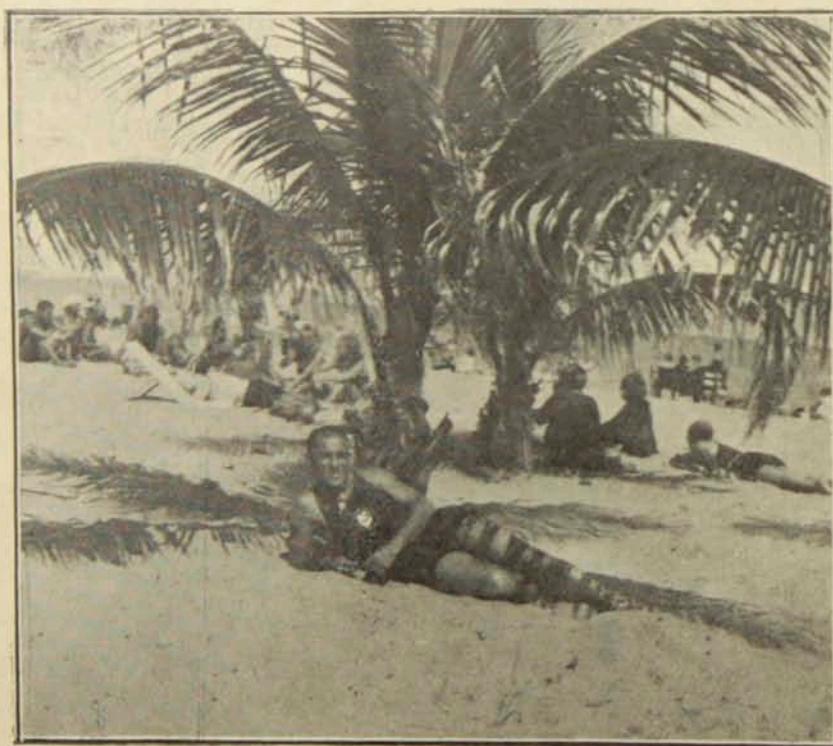
հաւատուր։ Կ'անցնի քանի մը տարիներ այսպէս եւ յաջորդաբար կը կազմուին նոր խուճքեր, երկու աղջերու օրինակին կը հետեւին նաեւ կալէսի երկիրը 1879ին, եւ իրանտացիները 1882ին։

Երբ այս չորս աղջերուն մէջ ալ կը կազմուին զանազան խուճքեր, այն ատեն կ'որոշեն ունենալ միջաղջային մարմին մը. որը կը կոչուի International Bord, որ մինչեւ այսօր գոյութիւն ունի եւ անոր վերապահուած է ֆութալի օրէնքներու փոփոխութիւնները։

Երբ կը կազմուի միջաղջային մարմինը անմիջապէս կը պատրաստուի նոր օրէնքներ, որուն համաձայն 12 խաղացողներու մէկը զուրս կը հանուի եւ կ'որոշուի 11 խաղացող ունենալ ամէն մէկ խուճքի համար, կը գծուի դաշտի սահմաններուն չափերը եւ միւս բոլոր օրէնքները։

— (Նար.) —

Մ. ՄԻԼՈՒԹԵԱՆ

ԿԵՍՆՔԸ ԱԶԱՏ ԲՆՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Հ. Մ. Ը. Մ. ի հիմնադիրներէն՝ ՏԻԳՐԱՆ ԽՈՅԵԱՆ ՄԻԱՄԻՒ

(Ամերիկա) ԺՈՎԵԳԵՐՔԸ

ՖՈՒԹԲՈԼ

ԳՐԱՆՑՈՒ

ՓԱՄԲԻԴ

Հ. Մ. Բ. Մ.ի Փարիզի պահեստին հրաւիրած էր Պեղոնի աթլեթիք խումբին կողմէ ճամսեակցելու Զատկի առթիւ կազմակերպուած բաժակի ճրցումին:

Մաս կ'առնելին Սթատ Ֆրանսէյի Հ. Է. Բէտ Սթար Օլիմբիկի պահեստին, Հ. Մ. Բ. Մ.ի պահեստին եւ Պեղոն Աթլեթիք ըլիւալը:

Կիրակի օրուան ճրցումները տուին հետեւեալ արդիւնքը:

Հ. Մ. Բ. Մ. կը յաղթէ Տ. Բ.ի 1ով 0: Պեղոն կը յաղթէ Բէտ Սթարի 4ով 3: Երկուշաբթի Հ. Մ. Բ. Մ.ի պահեստին կը յաղթէ Պեղոնի 1ին, յաւելուածական խաղէ մը վերջ 1ով 0:

Հ. Մ. Բ. Մ.ի խումբը կ'ստանայ բաժակը եւ բոլոր խաղացողները կ'ստանան շբանշաններ:

Հ. Մ. Բ. Մ.ի Ա. խումբը հրաւիրած էր Զատկի առթիւ Աէն-Լօ որ հիւսիսի պատոյ գասակարգի նախապարաստական խումբերէն ճէկն է: Հ. Մ. Բ. Մ.ի խաղացողները, 7 ժամ-

ուան ճամբորդութենէ, մը վերջ ունեցան գոհացուցիչ խաղարկութիւն եւ պարտուեցան շուլ:

Ապրիլ 27ին Հ. Մ. Բ. Մ.ի առաջինը ճըցեցաւ Ա. Ա. XVIի Առաջնունին հետ որ Փարիզի նախապարաստական պատոյ գասակարգի խումբերէն է, տուաւ հետեւեալ արդիւնքը 1ով 1:

Դիեչու.— Վեց տարի կ'ընէ Հ. Մ. Բ. Մ.ի ճամսնաճիւղին հաստատումը բազարիս ճէջ: Քանի մը երփառապղները, (Ծաղիկեան, Փափաղեան, Նագաշեան, Գանիէլեան եւլն.) դաշտափարը յղացան կազմելու զայն:

Տարուէ տարի, ճարգիկներ կը հասնին, ամէն տարի բաժակի (ֆութպոլի) մեծ ճրցումներ, կամ նաւասարդեան խաղեր կը կազմակերպեն: Եւ աշա հինգ տարիէ ի վեր կը պահն Հ. Մ. Բ. Մ.ի ճամսնաճիւղը:

Անշուշտ Հ. Մ. Բ. Մ.ի անդամները կը ընանալ որ Ֆրանսայի ճէկ անկիւնը, Վիեն բազարին ճէջ ունին ճիւղ մը որ ամէն պարագայի տակ կը ջանայ վառ պահել իրենց անունը, ճարդական սղին՝ եւ ճանաւանդ հայ դրօշը...

ԺՈՒՅԵՎԻՇ Հ. Մ. Բ. Մ. ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԽՈՒՄԲԸ

Վիճնի Հ. Մ. Բ. Մ.ը այսօր նախանձելի դիրքի մը վրայ կը գտնուի: Խնչպէս անցեալ տարի, այս տարի եւս յաջողութենէ յաջողութիւն կ'ընթանայ: Եղանակի սկիզբէն ի վեր ոչ մէկ պարտութիւն՝ թէ առաջին եւ թէ երկրորդ խումբերը:

Երկրորդը՝ կատարած է 8 մրցումները, շահած՝ 6 յաղթութիւն, խակ երկու հաւասար:

Առաջինը՝ 19 մրցումներ՝ որոնցմէ 9 հատը ախտեանական, 8ը յաղթութիւն եւ մէկ հաւասար. խակ մնացեալ 10ն ալ 3 հաւասար եւ 7 յաղթութիւն զանազան վայրերու «սեւէրսիսնէ» խումբերուն դէմ, խնչպէս՝ Երևադ, Նալան, Պուրկուան, Պրոն, Թիվ տը ժիշեւլին:

Երեք տարիէ ի վեր կը մասնակցի Ligue Lyonnaise de Foot Ball Assosiationի ախտեանական Գրդ շարքի մրցումներուն եւ այս տարի յաջողեցաւ վերջապէս ախտեան ելլել:

Եւ եթէ հպարտ ենք մենք յաջողութեամբ պատճառը այն չէ որ հազարներ կը ստանանք բարերարներէ, կամ զաշտահանդէսներէ, պարահանդէսներէ եւ երեկոյթներէ, այլ բնդհակառակը հպարտ ենք, որովհետեւ Հ. Մ. Բ. Մ.ի 30 անդամներս մէր բանուրական վաստակէն խնայելով՝ մէր գրապանէն իլ հսկանք ծախքերը:

Ա. Տիգրենելյան

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

ՖԻԼԻՊ Է

Մեր մարզական խումբը այս տարի բաւական եռանդուն գործունէութեան մէջ է: Դարնան սկիզբէն մինչեւ հիմայ կանոնաւոր կերպով աթլէթիները եւ ֆութապոլիսաները իրենց փորձերը կը կատարեն:

Ապրիլ 6ին, տեղւոյս պուլկար Սբորգական ֆէտէրասիօնը գարնանայն սէզօնի բացման առթիւ ջահարշաւ մը կազմակերպած էր որուն կը մասնակցէր Հ. Մ. Բ. Մ.: Առաջնութիւնը շահեցաւ Հ. Մ. Բ. Մ. յանձին Հ. Մրապեանի: Միւս օրը տեղւոյս զաշտերէն միոյն մէջ տեղի ունեցան աթլէթիկ խաղեր որուն մասնակցեցաւ նաև Փարիզէն քաղաքս մասնած Պ. Յ. Մամիկոնեանը: Հակառակ ան-

հանդիսաւ ու անտրամազիր ըլլալուն ձորով բարձրութիւն ցատկեց 3.40 մեթր բոլոր ներկաներուն գնահատանքին արժանանալով: Նոյն խաղերուն մասնաճիւզու բաւականաչափ կետեր շահեցաւ:

Ֆութապոլի խումբն ալ մինչեւ ցարդ կատարած իր Բ. «ատիվիզիօն»ի երկու մրցումները որոնցմէ թէեւ յաղթական ելած չէ, սակայն խաղարկութեան տեսակետէն մեր հակառակորդներէն միշտ գնահատանքի արժանացած է:

Ֆիլիպէ

ՀՐԱՅՐ

ԱՇԽԱՐՀԻ ԱԽՈՅՑԵԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄՐՑԱՀԱՆԴԵԱՆ

Նախապէս զրած էինք այս էջերուն մէջ թէ, Ուրակուա այս տարի կը կազմակերպէր առաջին անգամ ըլլալով աշխարհի ախտեան տիտղոսին համար «թուրնուա» մը ֆութապոլի ազգային խումբերուն միջեւ, եւ թէ ոչ մէկ եւրոպական ազգ չէր բնդունած մինչեւ Մօնթովիտո երթար: Երգ, այժմ քանի մը ազգեր միտքերնին փոխած են, եւ պիտի երթան Ուրակուա մասնակցելու այդ մրցահանդէսին՝ որմէ Ուրակուայի կամ Երժանթինի յաղթական ելելը այժմէն նախատեսել գժուար չէ: Թրանսա, Պելճիքա, Եռկուլավիա եւ երկու կամ երեք տարբեր ազգերու ազգային խումբերը պիտի ներկայացնեն Եւրոպան:

։ Մինչ այդ ժընելի մէջ տեղի կ'ունենայ ուրիշ կարգի մրցահանդէս մը, որուն կը մասնակցին հետեւեալ երկիրներու այս տարուան — 1930 — ախտեան խումբերը: — Ֆըրանսա (Յ. Ք. Աէթ) Սպանիա, Խոտալիա, Պելճիքա, Գերմանիա, Հունաստա, Չեխոսլովագրիա, Աստրիա, Հունգարիա եւ Զուլիցերիա:

։ Այս անգամ վճռական է: «Բէնալիթի»ի այնքան վիճաբառութեանց տեղի տուող օրէնքի մասին Խնթէրնէշընլ Պօրտը կ'ըսէ: «Կոլբիբրը պէտք չէ տեղին շարժի, (ոչ ետ, ոչ առաջ, ոչ ձախ, ոչ աջ) մինչեւ որ դընդակին հարուածը արտի»:

Le Gérant DIRAN PERTCHEMELIAN

Imp. MASSIS, 208 bis Rue-Lafayette, PARIS

ԱՍԱՑԱՆՔ

ԳԱՅԱՆԻԿ, Խամորատիպ պարբերական Հ. Մ. Ը. Մ. ի Եղիպատոսի Շօջանի գայլիկներուն:
Հասցէ՝ c/o Imp. «Sahag-Mesrob», 25, Ch. Tevfik, Le Caire.

ՏԵՂԵԿԱՑՈՒ, Երկամսեայ պարբերաթերթ Մուրատ-Բափայէլեան Նախկ. Աշ. Միութեան:
Հասցէ՝ A. Altounian, 49 Rue Rochechouart, Paris (9e.).

ԿՈՐ ՕՐ, ՕՐԱԹԵՐԹ, 20 Rue Vouli, Athènes.

ԿՈՉՆԱԿԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ, 331 Fourth Avenue, New-York.

ԱՐՄԻԻ, Օրկան Հայ Թուրիստական Միութեան, 63, Rue Tzar Samouïl, Sofia.

ԱՆԱՀԻՏ, Երկամսեայ գրական-քանասիրական հանդէս: Հատը 20 Փրանք:
Հասցէ՝ ANAHIT, Revue arménienne, 9 rue Say, Paris (9e.).

ԶՈՒԱՐԹՆՈՅ, Գրական - Գեղարվեստական հանդէս: Հատը 7.50 Փրանք:
Հասցէ՝ H. Palouian, B. P. 50, Paris (10e.).

ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵԼԱՆ

ՍԿԱՌԻՑԱԿԱՆ ՆԿԱՐՆԵՐՈՎ ԳԱՐՏ-ՓՈՍՏԱՆԵՐ

ԴԻՄԵԼ “ՀԱՅ ՍԿԱՌԻՑԻ Ի ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԱԼՊՈՄ

1930 ԹՈՒԱՆԻԱՆ

Հրատարակութիւն Հ. Մ. Ը. Մ. Բ ԲՈՆՄԱՆԻՈՒ
Երջանի: Ճիխ նկարներ ազգային նշանաւոր
դեմքերու և օրացոյց մը որ եր պարունակէ
կարեւոր դեպքերու թուականները: Գեղեցիկ
կողք և մարուր տպագրութիւն: Քիչ օրինակ-
ներ մնացած են մեր մօտ: Գին 10 ֆրանք:

Գիմել «Հայ Սկառուտ»ի գարչութեան:

“SPORT”

Մերենական աճել իի դասականերու լաւագոյնը

“JACMAR”

Ելեքտրական լամբերու լաւը եւ աժամն
Մենականին եւ Փաֆրաֆանին
(Exportation)

ԳԻՐԱՐ, ԱՆՀԱՇԽԵՍԸՆԻ

Պայման և գին, գրաւոր կերպով հարցնել առն
տուներու ներկայացոցից Ժիրայր Մինթանեանի:

Girard MINTANDJIAN

99, Rue d'Hauteville, PARIS (10e)

ԵՐԶԱՆԿՈՒԹԵԱՆ ՈՒՂԻՆ

Հեղինակ՝ ՏՕԹ. Վ. ՓՈՆԻ

Ամփոփեց՝ ՏՕԹ. Լ. ԳՐԻԳՈՐԻԵԱՆ

Ամէն անձի, մանաւանդ ամէն սկառուտի
խիստ կարեւոր է այս գիրքը:

Ան ուղեցոյց մըն է բոլորին համար թէ
բարոյական և թէ զործնական տեսակէտով:

Ամէն մարդ պէտք է օրինակ մը ունենայ
և նուիրէ իր բարեկամներուն, եթէ կ'ուզէ
իրապէս անսոնց օգտակար ըլլալ:

Գին՝ Ֆրանսա 10 ֆր., Ամերիկա 5 սէնթ:

Դիմել՝ Dr. Léon KRIKORIAN

126 Faub. St. Denis, PARIS (10e)

և Հայ Սկառուտի գարչութեան:

